

PROJECTE COMUNICATIU I LINGÜÍSTIC

**APROVAT PER CONSELL ESCOLAR
MARÇ 2022**

 a escola
grup alba

ÍNDEX

Justificació

1.Marc Legal

2.Anàlisi del context

- 2.1. Principals dificultats en l'àmbit educatiu
- 2.2. Principals dificultats en l'àmbit lingüístic

3.Objectius lingüístics generals i específics

4.Les llengües a l'escola.

- 4.1. Llengua vehicular i d'aprenentatge a l'escola (llengua catalana)
- 4.2. Ús de la llengua castellana
- 4.3. Oferta de llengües estrangeres

5.Criteris metodològics i organitzatius en relació a l'aprenentatge de les llengües.

- 5.1. Estratègies que ha de tenir en compte el professional
- 5.2. Criteris metodològics generals per a facilitar l'accés a la dimensió comunicativa
- 5.3. Criteris metodològics generals per a facilitar l'accés a la dimensió lingüística
- 5.4. Criteris organitzatius per facilitar l'accés a la dimensió comunicativa-lingüística.

6.Criteris d'avaluació.

- 6.1. Criteris d'avaluació metodològica i organitzativa
- 6.2. Criteris d'avaluació de la competència comunicativa i lingüística dels alumnes del centre.

7.Comunicació interna i relació amb l'entorn.

- 7.1. Comunicació entre alumnes i alumnes vs professionals.
- 7.2. Comunicació amb les famílies.
- 7.3. Comunicació entre els professionals.
- 7.4. Dispositius externs.
- 7.5. Activitats externes.
- 7.6. Àmbit administratiu.

JUSTIFICACIÓ

La comunicació és la via mitjançant la qual tenim la intenció de transmetre l'intercanvi d'experiències, necessitats, de desitjos, de pensaments i d'idees amb els altres. La intenció comunicativa és prèvia al desenvolupament del llenguatge i, per tant, és necessària per a donar lloc a dit desenvolupament.

En la nostra escola s'atén alumnes amb necessitats educatives especials, un dels àmbits de desenvolupament que queden afectats en diferents graus és el comunicatiu-lingüístic, derivats de discapacitat intel·lectual, trastorn de l'espectre Autista (TEA) i d'altres trastorns.

Per aquest motiu el nostre projecte lingüístic fa èmfasi en l'aprenentatge de la comunicació i en el tractament de la llengua catalana.

1. Marc Legal

El PLC s'elabora d'acord amb el següent referent normatiu:

Llei 7/1993 de normalització lingüística a Catalunya.

Decret 75/1992 de 9 de març (DOGC núm.1578 de 3.4.1992) que estableix l'ordenació general dels ensenyaments de l'educació infantil, l'educació primària i l'educació secundària obligatòria a Catalunya.

Decrets 94/1992, 95/1992 i 96/1992, de 28 d'abril (DOGC núm. 1593 de 13.5.1992), que estableixen l'ordenació curricular d'aquestes etapes.

Decret 75/1992, article 3 (3.1) que estableix que la llengua catalana, com a pròpia de

Catalunya, és la que s'utilitzarà normalment com a llengua vehicular i d'aprenentatge de tots els nivells de l'educació obligatòria.

Decret 199/1996 pel qual s'aprova el Reglament orgànic de centres docents públics, on s'estableixen les directrius per a l'elaboració del PLC.

Decret 266/1997 on s'estableixen les implicacions lingüístiques en els drets i deures de l'alumnat dels centres de nivell no universitari de Catalunya.

Llei 1/1998 de política lingüística a Catalunya.

2. Anàlisi del context lingüístic

En el nostre centre atenem alumnes d'entre 3 i 21 anys de la comarca de l'Urgell i la Segarra. Tots els/les alumnes tenen un certificat diversitat funcional. La majoria de casos presenten dificultats en l'àmbit comunicatiu i/o lingüístic.

2.1. Les principals dificultats en l'àmbit comunicatiu són:

- Absència d'intenció comunicativa.
- Alteració de les funcions comunicatives bàsiques: peticions, demandes, necessitats, desitjos, sensacions, etc.
- Ús inadequat d'estratègies o d'habilitats durant l'acte comunicatiu, provocant una manca de regulació de la conducta.
- Dificultats per mantenir situacions d'atenció i acció conjunta amb l'altre.

2.2. Les principals dificultats en l'àmbit lingüístic són:

- Dificultats de comprensió de l'entorn.
- Dificultats en estructurar oracions amb un ordre coherent i adequat.
- Dificultats d'associació de conceptes tant verbals com visuals.
- Dificultats en l'organització del llenguatge intern i del pensament.
- Dificultats de comprensió (entendre les diferents situacions del dia a dia).
- Dificultats d'accés al lèxic, d'evocació del lèxic, errors semàntics i categorització semàntica.
- Dificultats d'organització morfosintàctica.
- Alteracions fonètico-fonològiques.
- Dificultats en l'ús del llenguatge (pragmàtica)
- Apràxia (dificultat en coordinar la musculatura orofacial)

A la nostra escola Impartim: educació Infantil, primària, secundària, postobligatòria i PPT (Projecte de diversificació Curricular /Prepara't per treballar). Tenim un total de 7 aules.

Per atendre a l'alumnat disposem dels següents professionals.

8 mestres (una de les quals porta la direcció)

3 educadores

1 logopeda

1 fisioterapeuta

1 psicòloga ($\frac{1}{3}$ de jornada)

1 pedagoga ($\frac{2}{3}$ de jornada)

3 hores de treballadora social.

En la nostra zona la llengua utilitzada socialment és la catalana i també és la vehicular en el nostre centre. La majoria del nostre alumnat té com a llengua materna el català i/o el castellà. Tot i així, atenem alumnes en que la seva llengua materna és una altra (àrab, ucraïnès, bengalí). D'aquests alumnes n'hi ha que entenen la llengua catalana i d'altres que l'estan aprenent, ja que són alumnes nous.

3. Objectius lingüístics generals i específics

- Establir estratègies metodològiques i organitzatives en el procés d'ensenyament i aprenentatge del català com a llengua vehicular.
- Organitzar l'entorn per adaptar-lo a la necessitat de cada moment.
- Dissenyar un pla individualitzat de cada alumne.
- Buscar l'eina comunicativa més adient per a cada alumne, de manera que la seva comunicació sigui efectiva i funcional.
- Desenvolupar la comunicació dels alumnes mitjançant el sistema PECS (Sistema de Comunicació per l'Intercanvi d'Imatges).
- Incorporar la comunicació bimodal que consisteix en utilitzar signes per acompanyar el discurs oral.
- Desenvolupar la llengua oral.
- Desenvolupar la lectoescriptura.
- Identificar el nivell comunicatiu i lingüístic dels alumnes del centre.
- Administrar escales del desenvolupament comunicatiu-lingüístic
- Determinar els perfils comunicatius-lingüístics
- Avaluar de manera sistemàtica el nivell comunicatiu i lingüístic.

4. Les llengües a l'escola

El centre educatiu vetllarà per la utilització habitual d'un llenguatge no sexista entre el professorat, alumnat i personal no docent.

4.1. Llengua vehicular i d'aprenentatge a l'escola (Llengua catalana)

- El català, com a llengua pròpia de Catalunya és la llengua vehicular, d'aprenentatge i de relació del centre i s'utilitzarà en totes les activitats.
- La cultura catalana és el context de referència per afavorir la identificació de l'escola.
- El català ha de ser el vehicle d'expressió del professorat i de l'alumnat i de la resta de personal en totes les activitats docents internes i externes.
- El centre ha de vetllar per l'ús habitual de la llengua catalana en els recursos materials, didàctics i interactius del centre (exposició del professorat, activitats de lectoescriptura, contes, fitxes, jocs d'estimulació, a la pantalla interactiva, materials audiovisuals, avaluació ...)
- El centre vetllarà perquè la llengua catalana sigui el vehicle d'expressió a les reunions de Claustre, Consell Escolar, Reunions de Pares i perquè tot el professorat

conegui i utilitzi la llengua catalana. En cas que sigui necessari, es promourà la formació per tal d'adquirir i millorar-ne el seu ús.

- L'escola utilitzarà la llengua catalana com a llengua de comunicació en els diferents usos: sistemes alternatius i augmentatius de la comunicació, expressió oral i escrita entre tot l'alumnat, professorat i personal no docent dins i fora de l'àmbit curricular.
- Es redactaran en llengua catalana tots els documents i comunicats del centre educatiu.

4.2. Ús de la llengua castellana

Totes les àrees s'imparteixen en llengua catalana, en el cas d'algun alumne de llengua materna castellana se li farà l'adaptació pertinent en el cas de no dominar la llengua catalana.

4.3. Oferta de llengües estrangeres

Al nostre centre educatiu no s'imparteixen llengües estrangeres de manera habitual. Però si tenim algun/a alumne/a amb la capacitat i l'interès en l'aprenentatge d'alguna llengua estrangera posem els mitjans per a poder-la treballar. (Voluntaris europeus amb els que treballen llenguatge i expressió oral) .

5. Criteris metodològics i organitzatius en relació a l'aprenentatge de les llengües.

5.1. Estratègies que ha de tenir en compte la/el professional:

- Consignes clares, concretes i repetitives.
- Temps de latència de resposta,
- No anticipar-nos per finalitzar el discurs de l'alumne,
- Generalitzar els aprenentatges adquirits.

5.2. Els criteris metodològics generals per facilitar l'accés a la dimensió comunicativa, pas previ a la dimensió lingüística:

- Anticipant les diferents activitats (amb imatges-paraula).
- Dissenyant activitats participatives i funcionals.

- Utilitzant el llibre de comunicació amb suport de pictogrames.
- Introduir rutines matinals (horari, menú menjador, assistència, el temps, etc) amb suport de pictogrames.
- Incorporant mini pictogrames a l'agenda per indicar com han anat les rutines diàries (per a famílies amb poc domini de la llengua de la zona).
- Mostrant targetes d'ajuda i d'espera.
- Utilització del cronòmetre i/o temporitzador per marcar el final d'activitat i inici de la següent.
- Facilitant l'ús de duplicats de pictogrames per determinar els espais de l'escola on es realitzen activitats.
- Potenciant les demandes als materials no del tot accessibles per tal de fomentar la reacció i requeriment.
- Interacció a partir de demandes i comentaris a través del joc simbòlic.

5.3. Els criteris metodològics generals per facilitar l'accés a la dimensió lingüística són:

- Acompanyar la comprensió de les consignes amb recolzament visual (imatges)
- Utilitzar estratègies lingüístiques per tal d'assegurar la comprensió del que s'està fent constantment, la possibilitat de resposta constant de l'alumne i el control de l'entorn i d'un mateix.
- Potenciant el diàleg induït i/o espontani.
- Rutines matinals (horari, menú menjador, assistència, el temps, etc) amb suport de lectoescriptura.
- Dissenyant activitats participatives i funcionals.
- Llibre de comunicació per a fer peticions i comentaris.
- L'agenda com a eina per treballar el llenguatge oral i l'escrit.
- Creació d'històries a través del joc simbòlic.

5.4. Criteris organitzatius per a facilitar l'accés a la dimensió comunicativa-lingüística:

- Treball en grup d'aula (amb una, dues o tres professionals segons la necessitat)
- Treball en grups reduïts d'alumnes.
- Grups flexibles segons necessitats i possibilitats.
- Atenció individualitzada.

- Tallers on es treballa la llengua: Xarxes socials, teatre, explicació de contes, jocs tradicionals, habilitats socials, de salut, estimulació multisensorial, pissarra digital, arts plàstiques, tallers de cuina...
- Espais d'experiències per fomentar la comunicació i el llenguatge: pati, menjador, sortides a l'exterior (excursions, passejades, encàrrecs, experiències compartides, etc.)

6. Criteris d'avaluació

6.1. Criteris d'avaluació metodològica i organitzativa

Els criteris d'avaluació del sistema metodològic i organitzatiu són:

- Observació sistemàtica de cada alumne per potenciar al màxim el seu nivell d'aprenentatge.
- Es fa una valoració trimestral tant pel que fa a la metodologia com a l'organització.
- S'adopten les mesures que es creuen necessàries en funció de les necessitats valorades.

6.2. Criteris d'avaluació de la competència comunicativa i lingüística dels alumnes del centre.

A la nostra escola fem una avaluació continuada, dividida en tres fases. - Inicial: És la mestra tutora, amb el suport de la logopeda, les que avaluen la competència lingüística de cada alumne. Després es dissenya un Pla Individualitzat en funció de les seves necessitats.

- De seguiment: és una avaluació continuada que es duu a terme a partir de tot el procés d'ensenyament - aprenentatge, de les observacions del dia a dia. Recollim les intervencions que es realitzen en el seu PI.

- Final: es realitzarà a final de curs com a resultat d'un consens de tot l'equip de professionals que intervenen amb l'alumne, definint els objectius assolits i el que es proposen pel curs vinent, introduint-los en el PI i en l'Informe final d'avaluació.

Tant en les avaluacions inicials, de seguiment com en les finals, es durà a terme les valoracions per a determinar els perfils comunicatiu-lingüístics dels alumnes. Els alumnes

s'ubiquen en 1 ó 2 nivells diferents, segons la seva capacitat comunicativa i/o lingüística.

7. Comunicació interna i la relació amb l'entorn

7.1. Comunicació entre alumnes i alumnes vs professionals

En funció del nivell lingüístic i comunicatiu de cada alumne poden:

- Utilitzar el llenguatge oral, majoritàriament català.
- Utilitzar la comunicació no verbal (gestos, mirades, expressió corporal)
- Utilitzar les noves tecnologies com a eina de comunicació (mòbil, tablet..)
- Comunicar-se compartint (el seu espai, el seu material, les seves joguines...)

Hem observat que en funció de les capacitats dels alumnes n'hi ha que prefereixen la comunicació entre iguals i d'altres que els hi és més fàcil la comunicació amb els professionals.

El professorat tindrà cura de la qualitat de la llengua utilitzada per ser-ne model d'ús dins i fora d'espais curriculars.

7.2. Comunicació amb les famílies

A la reunió d'inici de curs, es prioritza la llengua catalana. En el cas que hi hagi algún familiar que no domini la llengua, se l'hi faran els aclariments necessaris.

En les tutories individualitzades es prioritza la llengua catalana. En el cas que hi hagi alguna família que no domini l'idioma, ens adaptarem a les seves necessitats, ja sigui fent la reunió en castellà o buscant algun traductor de la llengua que correspongui.

Ens comuniquem amb les famílies mitjançant l'agenda (diàriament), la via telefònica, el correu electrònic, les cartes informatives... majoritàriament ho fem en català, però ens adaptem a les necessitats de cada família, sigui a través de la llengua castellana o fins i tot, de pictogrames.

Les activitats organitzades amb l'AMPA, es procura que també siguin realitzades en

llengua catalana.

7.3. Comunicació entre els professionals

La llengua utilitzada en els claustres de professionals és la catalana.

Les activitats organitzades per Quàlia (empresa que gestiona el monitoratge de l'escola), es procura que també siguin realitzades en llengua catalana. Pel que fa als voluntaris SVE que no dominen la llengua catalana, els professionals intentarem buscar altres alternatives com la llengua castellana, l'anglesa o fins i tot, els gestos.

Quan ens comuniquem amb professionals Externs, com és la nostra referent de l'EAP, el CREDEV, CRETDIC, Equips del PEE, Ajuntament, Inspecció ho farem en llengua Catalana.

7.4. Dispositius externs

En els Consells Escolars es prioritza la llengua catalana, en el cas que hagi algun membre que no domini la llengua se li faran els aclariments necessaris. La llengua utilitzada en les reunions i actes de la comunitat educativa és el català.

Es prioritzarà la llengua catalana en els comunicacions que es duguin a terme amb els dispositius externs educatius, aquests són l'EAP, altres escoles d'educació especial i escoles ordinàries. En el cas de dispositius mèdics i sanitaris també es prioritzarà el català exceptuant aquelles comunicacions que requereixin la llengua castellana.

7.5. Activitats externes

Les sortides i activitats programades es té en compte la llengua en que es realitzen aquestes, per tal que tots els participants ho puguin entendre i puguin gaudir-ne.

7.6. Àmbit administratiu

Totes les actuacions administratives de règim intern: comunicats, actes, horaris, rètols indicatius de dependències, arxius, qualificacions, informes externs i interns, avisos al tauler d'anuncis, notificacions a les administracions... es realitzaran en català.

Les actuacions de projecció externa: notificacions a les administracions, la web, xarxes

socials, comunicacions escrites amb la família... es realitzen en llengua catalana. D'aquestes últimes, si cal, se'n podran fer aclariments en castellà o altres llengües conegudes a través de l'agenda diària.

Els informes als pares es realitzaran tots en català, en el cas que hi hagi una família que demani concretament l'informe en castellà se li farà en aquesta llengua. En tots els casos però, l'informe que romandrà a l'escola haurà de ser en català.